

ע"פ 55204/12/15 - בסט קאר חברה לשרותי רכב בע"מ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
 בפני כב' השופט הבכיר אמנון כהן
 עפ"ת 55204-12-15 בסט קאר חברה לשרותי רכב בע"מ נ' מדינת ישראל
 המערערת
 בסט קאר חברה לשרותי רכב בע"מ
 על ידי מנהלה, מר יוסי קרויזר
 נגד
 המשיבה
 מדינת ישראל
 באמצעות ב"כ עו"ד טל מושקוביץ

פסק דין

1. בפניי ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה, אשר קבע כי על המערערת לשאת באחריות לביצוע עבירה של נהיגה באור אדום, מכוח חזקת הבעלות.
2. המערערת עוסקת בהשכרת כלי רכב. למערערת נשלח דו"ח בגין נהיגה באור אדום. המערערת פנתה למשטרה בבקשה להסב את הדו"ח לנהג בשם גרוענברג צבי יוסף, וכן צירפה לבקשתה פרטים מדויקים על הנהג וחווה השכרת הרכב שנערך בין מר גרוענברג לבין המערערת, ממנו עולה, כי במועד המצוין בדו"ח, היה הרכב בבעלותו. כמו כן, הגישה המערערת תצהיר מטעמה, לפיו מר גרוענברג הוא שנהג ברכב בעת ביצוע העבירה.
3. לטענת המערערת, מסיבות שאינן ברורות לה, הדו"ח לא הוסב ולפיכך הגישה בקשה להישפט.
4. בישיבה הראשונה שהתקיימה בפני כב' השופט יוסף ריבלין חזרה המערערת על טענותיה. כב' השופט ריבלין הורה למערערת להמציא מסמכים מסודרים למשיבה, כדי שהאחרונה תוכל לשקול הסבת הדו"ח, וכן קבע, כי: **"אין ספק, כי חברה שמשכירה כלי רכב, די בחוזה לכאורה כדי להביא להסבה"**. התיק הועבר לכב' השופטת שרית זוכוביצקי-אורי, ובדיון שהתקיים בפניה ביום 15.11.15, שב נציג המערערת ומסר את פרטי הנהג ששכר את הרכב, לרבות מספר הפלאפון שלו.

בא כוח המשיבה טען, כי הדו"ח לא הוסב ככל הנראה משום שלא צורף תצהיר של הנהג, בו הוא מודה בעבירה. נציג המערערת שב וציין, כי לא ברור לו מדוע דו"ח זה מופלה לעומת דו"חות אחרים, שכן, כך טען, אותם מסמכים בדיוק צורפו בעשרות דו"חות אחרים והמשטרה הסבה את הדו"חות על שמם של הנהגים ששכרו את הרכב. בהחלטתו מאותו יום, קבע בית המשפט לתעבורה את התיק להוכחות, תוך שהסב את שימת ליבה של המערערת, כי **"בהיותה בעלים של הרכב ובהתאם לסעיף 27(ב) לפקודת התעבורה, מוטל עליה הנטל להוכיח מי נהג ברכב"**.

עמוד 1

5. במועד שנקבע לשמיעת הראיות, הופיע מטעם המערערת קצין הבטיחות שלה, אשר הציג את חוזה השכירות של האדם שבתקופה שבה, לכאורה, בוצעה העבירה, החזיק ברכב, וטען כי לא היה זה מחובתו לזמן את הנהג. לאחר שקצין הבטיחות נחקר חקירה נגדית, החליט בית משפט קמא, כי מאחר שהמערערת "**בחרה שלא לזמן את השוכר לדין היום ולא הגישה תצהיר מטעמו**", הרי שהמערערת לא עמדה בנטל להוכיח מי נהג ברכב ולהפריך את חזקת הבעלות.

6. מייד לאחר מכן נענה בית המשפט לתעבורה לבקשת התביעה, הרשיע את המערערת במיוחס לה בכתב האישום מכוח חזקת הבעלות, והטיל עליה תשלום קנס בסך 4,000 ₪ (יצוין, כי הקנס המקורי לנהג עומד על סך 750 ₪).

7. בפתח הדיון, יש לציין, ללא כל קשר להחלטה בדבר חזקת הבעלות, כי העבירה לא הוכחה, שכן התביעה לא זימנה עדים להוכחת ביצוע העבירה, ובית המשפט הסתפק בכך שקבע שיש להרשיע את המערערת מכוח חזקת הבעלות. בתשובתו לכתב האישום, הודיע נציג המשיבה, כדלקמן: "**אנחנו כבר כפרנו בכתב האישום. לא יודע למה נקבע שוב להקראה. הרכב לא ביצע עבירה. אם ביצע את העבירה, בוצעה על ידי מישהו אחר**".

8. בשים לב לכפירה בביצוע העבירה, היה מקום לזמן גם את עדי התביעה. יחד עם זאת, אדון בשאלה העיקרית שעלתה בתיק זה, דהיינו, חזקת הבעלות.

9. נראה לי, כי דרישתה של המשיבה לחייב את המערערת לצרף תצהיר מאת הנהג (שוכר הרכב) הינה דרישה שלא ניתן, במקרים רבים, לקיימה. מה תעשה חברת ההשכרה, כאשר מדובר בנהג המתגורר במקום מרוחק, והיא פונה אליו בבקשה לחתום על תצהיר, לפיו הוא מודה בביצוע העבירה. ידוע הכלל התלמודי, לפיו "אין אדם משים עצמו רשע", וברור, כי יהיה זה קשה עד בלתי אפשרי להטיל על המערערת דרישה מעין זו.

10. נראה, כי היה מקום להסתפק בתצהיר המערערת (אשר לא נסתר), ובצירוף חוזה השכרת הרכב, כדי שהמשטרה, לה אמצעים ויכולת לבצע זאת, תזמן את הנהג לחקירה, או לכל הפחות, תיצור עמו קשר טלפוני ותברר את טענות חברת ההשכרה.

11. גם הדרישה לזמן את הנהג כעד מטעם ההגנה אינה ריאלית, שכן הנהג עצמו אמור להיות הנאשם.

12. ברור, כי נוח למשיבה לחייב את המערערת בתשלום קנסות גבוהים ומופרזים, מאשר להתאמץ מעט ולהגיע לתוצאה צודקת יותר.

13. האינטרס הציבורי מחייב בדיקת טענותיה של המערערת, שכן יתכן שנהגים פורעי חוק ממשיכים לנהיג דרכים ולסכן את הציבור מבלי ליתן את הדין על כך.



14. בנסיבות אלה, ובעיקר מאחר שביצוע העבירה לא הוכח, אני מקבל את הערעור ומזכה את המערערת.

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"ט אדר א' תשע"ו, 28 פברואר 2016, בהעדר הצדדים.

אמנון כהן, שופט בכיר